

Retningslinje for valg av verneombud

Fastsatt av:		Dato:	
Ansvarlig enhet:	Avdeling for organisasjon og økonomi	Id:	
Sist endret av:	Seksjon for personal og organisasjon	Dato:	08.11.2023
Erstatter:	Ny	Arkivref.:	

1. Formål

Denne retningslinjen skal sikre at:

- det velges verneombud og vara verneombud ved alle enheter ved UiT
- det velges hovedverneombud og vara hovedverneombud for hovedverneområdet
- det velges koordinator for hovedverneombudenes arbeid og vara for denne
- nominasjon og valg foregår på en korrekt og forutsigbar måte
- ansatte og ledere får informasjon om hvem som er deres verneombud og vara verneombud
- hele valget er avsluttet innen 1. juni.

2. Virkeområde

Retningslinjen gjelder for alle enheter ved UiT hvor det er 2 eller flere verneombud.

Retningslinjen er forankret i Arbeidsmiljøforskriften § 6 og Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning kap. 3.

3. Ansvar, myndighet og oppgavefordeling

Verneombudsordningen ved UiT er delt inn i tre nivå og organisert på samme måte som UiTs linjeprinsipp:

- Nivå 1: Rektor/administrasjonsdirektør - UiTs koordinerende hovedverneombud (k-HVO)
- Nivå 2: Dekan/direktør – hovedverneombud (HVO)
- Nivå 3: Instituttleder/seksjonsleder – verneombud (VO)

Valg av verneombud foregår annethvert år. Verneombudene velges for 2 år. Verneombudsperioden starter 1. august og avsluttes 31. juli.

Frister:

- 1. mars: Valgstyret skal ha varslet fakultetene/enhetene om verneombudsvalg
- 1. mai: Instituttene/seksjonene skal ha sluttført valg av VO og vara VO
- 15. mai: Fakultet skal ha sluttført valg av HVO og vara HVO
- 1 juni: Valgstyret skal ha sluttført valg av k-HVO og vara k-HVO

Arbeidsmiljøutvalget (AMU)

- Vedtar hvordan UiT skal deles inn i verneområder.
- Skal vurdere om verneområdene er for store til at verneombudet kan ha oversikt over verneområdet sitt, og gjøre eventuelle justeringer. Verneområder skal være klart definert og bør følge organisatoriske enheter.
- Oppnevner et valgstyre på 2-3 personer som leder og koordinerer ordinært valg av verneombud og vara verneombud ved UiT.

Valgstyret for valg av verneombud

- Skal ved nyvalg varsle fakultetene/enhetene innen 1. mars om at ordinært valg av verneombud, hovedverneombud og deres varaer skal gjennomføres. K-HVO er kopimottaker på varselet.
- Skal se til at det kunngjøres at det skal gjennomføres ordinært valg av verneombud ved UiT.
- Skal administrere nominasjon og valg av k-HVO og vara k-HVO. Hvis ingen kandidater stiller til valg, skal resultatet oversendes tillitsvalgte som skal peke ut k-HVO og vara k-HVO.

Dekan/direktør

- Har ansvaret for at å iverksette nominasjon og valg av verneombud og hovedverneombud med vara i samsvar med denne retningslinjen
- Har ansvar for at det til enhver tid er valgt hovedverneombud og vara hovedverneombud ved fakultetet/enheten.
- Skal administrere nominasjonen og valg av hovedverneombud med vara innenfor hovedverneområdet.
- Ved ordinært valg oversende skriftlig oversikt over verneområder, verneombud med vara og hovedverneombud med vara til valgstyret innen 15. Mai
- Hvis ingen kandidater stiller til valg, skal leder peke ut hovedverneombud og vara hovedverneombud.
- Har ansvar for å gjøre kjent hvem som er valgt til hovedverneombud samt dennes vara ved fakultetet/enheten og når funksjonstiden begynner.
- Gjennomføring av ekstraordinære valg er beskrevet nedenfor.

Instituttleder/seksjonsleder

- Har ansvar for at det til enhver tid er valgt verneombud og vara verneombud ved instituttet/enheten.
- Skal administrere nominasjon og valg av verneombud med vara innenfor verneområdene.
- Ved ordinært valg oversende fakultetet/enheten en skriftlig oversikt over verneområder og verneombud med vara innen 1. mai.
- Ekstraordinære valg: Valg utenom ordinært valg er aktuelt hvis verneområdet endres eller verneombudet trer ut av funksjon i løpet av 2-årsperioden. Ved valg av verneombud eller vara verneombud utenom ordinære valg, skal leder skriftlig melde fakultetet/enheten om resultatet og når funksjonstiden begynner. Fakultetet/enheten melder videre til Avdeling for organisasjon og økonomi (ORGØK).
- Hvis ingen kandidater stiller til valg, skal leder peke ut verneombud og vara verneombud.
- Har ansvar for å gjøre kjent hvem som er valgt til verneombud innen de ulike verneområdene ved instituttet/seksjonen og funksjonstid.
- skal sørge for at det avklares hvem som er ansattes verneombud ved samordning med andre hovedverneområder og ved behov etablere nye samordningsavtaler.

4. Definisjoner og forkortelser

- Leder: rektor, dekan, avdelingsdirektør, instituttleder eller seksjonsleder
- Verneombud: universitetets koordinerende hovedverneombud (k-HVO), hovedverneombud (HVO) og verneombud (VO)
- Vara verneombud: Vara k-HVO, vara HVO, vara VO.
- Med ansatt menes de personene som UiT har arbeidsgiveransvar for.

5. Nominasjon og valg

Verneombud og vara verneombud skal velges av og blant arbeidstakere med erfaring og innsikt i arbeidsforholdene innenfor verneområdet. De som velges bør være godt kjent med arbeidet på den aktuelle enheten.

Funksjonstiden er 2 år.

Alle hel- og deltidsansatte bortsett fra rektor har stemmerett.

5.1 Fremgangsmåte ved nominasjon og valg av verneombud og vara

Hvem kan velges som verneombud?

- Ledere kan ikke nomineres som verneombud. Det samme gjelder ansatte som utfører oppgaver i lederes sted, for eksempel HMS-rådgivere og andre funksjoner hvor det lett kan oppstå konflikt med rollen som verneombud, eksempelvis plasstillitsvalgte.

Nominasjon av kandidater til vervene:

- Enheten skal informere alle ansatte om valg av verneombud og valgdato minst 1 måned før valget. Av informasjonen skal det framgå:
  - at det skal velges verneombud og i hvilket verneområde
  - at det skal velges vara for vedkommende
  - hvem som kan nomineres og hvem som har stemmerett
  - at det kan leveres inn forslag på kandidater, frist for forslag og hvor forslag skal sendes.
  - at alle ansatte som er i 50 prosent stilling eller mer kan foreslå/nominere kandidater til verneombudsverv.
  - det legges også ved informasjon om rolle, oppgaver og myndighet som verneombud.
  - informasjon om hvem som er fungerende verneombud og vara verneombud
- Nominasjon av kandidater til vervet kan skje på flere måter, eks. er:
  - nettskjema
  - e-post

Stemmerett ved verneombudsvalg har:

- alle hel- og deltidsansatte i verneområdet unntatt institutt-/seksjonsleder har stemmerett

Valget gjennomføres ved at:

- instituttleder/seksjonsleder gjør kjent for de stemmeberettigede hvem som er nominert til verneombud og vara verneombud, verneombudets funksjonstid samt forslagsstillernes navn, innen de ulike verneområdene
- hvis det kun er ett forslag om verneombud, er vedkommende valgt. Er det flere forslag, blir den som får flest stemmer valgt. Hvis det er likt antall stemmer mellom kandidatene, avgjøres valget ved loddtrekning.
- vara verneombud blir enten den som får nest flest stemmer eller ved at enheten gjennomfører eget valg for vara.
- dersom det ikke kommer inn forslag til verneombud og vara verneombud har instituttleder/seksjonsleder ansvar for å peke ut verneombud og vara verneombud.
- Valget skal være gjennomført innen 1. mai

Valg kan gjennomføres på flere måter, eks. er:

- E-valg
- Nettskjema

Dokumentasjon:

- Resultat av ordinære og ekstraordinære valg skal dokumenteres gjennom skriftlig beskjed til ledelsen ved fakultetet/enheten om hvem som er valgt, eventuelt utpekt, til verneombud og vara verneombud innen det enkelte verneområdet. Det oppgis om verneombudet og vara er valgt eller utpekt. Det oppgis når funksjonstiden starter, dersom dette ikke er 1. august. En ansatt kan ikke fungere som verneombud før ledelsen har fått skriftlig melding om hvem som er valgt, eventuelt utpekt.

Bekjentgjøring av resultat:

- Resultat av ordinære og ekstraordinære valg skal gjøres kjent for ansatte via intern informasjon.

5.2 Fremgangsmåte ved nominasjon og valg av hovedverneombud og vara

Hvem kan velges som hovedverneombud?

- Hovedverneombudet og vara hovedverneombud velges av og blant fakultetets/enhetens verneombud og eller en annen ansatt som har eller har hatt tillitsverv ved virksomheten, jf. Arbeidsmiljøloven § 6-1 (3).

Nominasjon av kandidater til vervene:

- Fakultetet/enheten skal informere alle verneombud i hovedverneområdet om at det skal gjennomføres valg av hovedverneombud og vara hovedverneombud og valgdato minst 1 uke før valget. Av informasjonen skal det framgå:
  - at det skal velges hovedverneombud og i hvilket hovedverneområde
  - at det skal velges vara for vedkommende
  - hvem som kan nomineres og hvem som har stemmerett
  - at det kan leveres inn forslag på kandidater, frist for forslag og hvor forslag skal sendes
  - at alle verneombud kan nominere kandidater til hovedverneombudsvervet
  - det legges også ved informasjon om rolle, oppgaver og myndighet som hovedverneombud
- Nominasjon av kandidater til vervet kan skje på flere måter, eks. er:
  - nettskjema
  - e-post

- møte

Stemmerett ved hovedverneombudsvalg har:

- alle verneombud i hovedverneområdet

Valget gjennomføres ved at:

- dekan/direktør gjør kjent for verneombudene hvem som er nominert til hovedverneombud og vara og funksjonstid samt forslagsstillers navn
- hvis det kun er ett forslag, er vedkommende valgt. Er det flere forslag, blir den som får flest stemmer valgt. Hvis det er likt antall stemmer mellom kandidatene, avgjøres valget ved loddtrekning.
- vara hovedverneombud blir enten den som får nest mest stemmer eller ved at enheten gjennomfører eget valg for vara.
- dersom det ikke kommer inn forslag til hovedverneombud og vara hovedverneombud har dekan/direktør ansvar for å peke ut hovedverneombud og vara hovedverneombud.
- Valg kan gjennomføres på flere måter, eks. er:
  - E-valg
  - nettskjema
  - møte

Dokumentasjon:

- Ved ordinært valg oversendes skriftlig oversikt over verneområder, verneombud og hovedverneombud med vara til valgstyret innen 15. mai.

Bekjentgjøring av resultat:

- Resultat av ordinære og ekstraordinære valg gjøres kjent for ansatte via intern informasjon.

5.3 Fremgangsmåte ved nominasjon og valg av koordinerende hovedverneombud og vara

Hvem kan velges som koordinerende hovedverneombud?

- UiTs koordinerende hovedverneombud og vara for denne velges blant UiTs hovedverneombud og vara hovedverneombud

Nominasjon av kandidater til vervene:

- Valgstyret skal informere hovedverneombud og vara hovedverneombud om at det skal gjennomføres valg av k-HVO og vara k-HVO minst 1 uke før valget. Av informasjonen skal det framgå:
  - at det skal velges k-HVO
  - at det skal velges vara for vedkommende
  - hvem som kan nomineres og hvem som har stemmerett
  - at det kan leveres inn forslag på kandidater, frist for forslag og hvor forslag skal sendes
  - det legges også ved informasjon om rolle, oppgaver og myndighet for funksjonen

Stemmerett ved valg av koordinerende hovedverneombud har:

- UiTs hovedverneombud

Valg

- Dersom det er flere nominerte, gjennomfører valgstyret valg.
- Valg kan gjennomføres på flere måter, eksempler er:
  - E-valg
  - nettskjema
  - Møte
- Valg skal være gjennomført innen 1. juni.

Kommer UiT i en situasjon der ingen er nominert eller ønsker å ta på seg vervet som k-HVO og dennes vara, skal fagforeningene utpeke k-HVO og vara k-HVO blant UiTs ansatte.

Dokumentasjon:

- Resultat av ordinære og ekstraordinære valg dokumenteres i arkivsystemet innen 1. juni.

Bekjentgjøring av resultat:

- Resultat av ordinære og ekstraordinære valg gjøres kjent for ansatte via intern informasjon.

6. Referanser

- Arbeidsmiljøloven
- Forskrift om organisering, medvirkning og ledelse
- Retningslinje for tilrettelegging av samarbeid mellom leder og verneombud
- Frikjøp og godtgjøring i ordningen er regulert i særavtale om godtgjøring av vervet som k-HVO og vervene som HVO.